

РÆСТДЗИНАД

№ 100 (24382)

Газет цæуын райдытæ 1923 азы 14 мартыйы
Издается с 14 марта 1923 года

Аргъ 10 сомы

2017 азы 8 июнь — хурхæтæны майы 8 бон, цыппæрæм

КАЭСУТ НОМЫРЫ:

2 АДÆЙМАГ АЕМÆ АЕХСÆНАД
Ахуыргæндты ныхмæлæуд

3 ЮБИЛЕЙ
Ирон лæджы ном — кад æмæ радимæ

4 СПОРТИВОН ФИДИУАГ
Чи у рæстдзæвиндæг тхæквондойæ?

Арфæ

Ирыстоны социалон къабазы зынаргъ куджытæ!

Уæ профессионалон бæрæгбонны уын арфæ кæнын уæ зæрдæгæ куысты, пенсиисджытæн, инвалидтæн, сидзæр сывæллæттæн, цыбыркъух æмæ биргæсы-вæллонджын бионтæн цы лæггæдтæ бакæнут, уый тыххæй.

Республикæйы социалон хъахъхъæнынады къабазы куджытæ фæллой кæнын, йæ куыстыл æнувыд чи у, ахæм адæм. Уæ архайд сывæллæттæ домæ æрмæст бæрзонд дæсныдзинад нæ, фæлгæ уды хуыздæр минуджытæ, фæразондзинад. Сывæллæттæ кæнут, аудындынады чи фæцух ваййы, æппæт уыцы адæм. Æмæ уыцы бæрзонд хæс къухы бафтæдзæн æр-

мæстдæг фæлмæнзæрдæдзинады фæрцы, уымæн æмæ арæх зын уавæртæ бахауæг адæймаджы цардыл хорзæрдæм сахадты уæ уæздан ныхас дæр.

Уæлдай бузныджы ныхæстæ зæгъын, республикæйы социалон хъахъхъæнынады къабазы бирæ азты дæргы зæрдæгæй чи бакуыста, уыцы ветерантæн.

Мæ зæрдæ уын зæгъы фидар æгæниздзинад, сабырдзинад æмæ бионтæ фæрындæг, уæ куыстæй алкæддæр райгонд ут!

Алексей МАЧНЕВ,
Республикæ Цæгат Ирыстон-Аланийы
Парламенты Сæрдар

Æххуыс кæнæм адæмæн!

— Социалон кусæгæн йæ сæйраг хæс у, йæ царды уавæртæм гæсгæ фæкæсинаг чи у, ахæм адæмæн æххуыс кæнын, зæгъонæм гæсгæ сын чи барæ лæвард ис, уыдон хъахъхъæнын æмæ уый фæрцы сæ социалон æмæ материалон уавæртæ хуыздæр кæнын, — зæгъы Æрыдоны районы адæмæн социалон æгъдауæй лæггæдтæн комплексон центр директор ХЪЕСАТЫ Игорь. — Нæ центр ис республикæйы Фæллой æмæ социалон рæзты министрæды дæлбар, æмæ министрæды алыварыг æххуыс зонам. Цы хæстæ æвард ныл ис, уыдонæм гæсгæ махæм бæрæгтонд у, районы карджын адæм, инвалидтæ æмæ не 'ххуысхуыг чи у, уыцы адæймагты номхыгъд. Социалон куджытæ сбæрæг кæнын, йæ уавæрæм гæсгæ хæдзары лæггæдтæ кæмæн хъæуы, уыдоны, æмæ сæ хыгъды сæварæм.

гонæй æрымысы, 32 азы Æрыдоны консервирон заводты куджытæ, уыцы рæстæг. Уый фæстæ та 15 азы районы рынчындоны æфснайæгæй. Ныр та кæддæры сæргæн сылгоймагæн йæ стыр ныфс у Æрыдоны социалон службæйы кусæг Лолаты Нина. Ныр цалдæр азы хионтæ хуызæн сты кæрæдзийæн.

— Стыр бузныг зæгъын, хистæртæн, фæкæсинаг адæмæн зæрдæгæ лæггæдтæ кæнын, уыдонæн. Нина мæнæн æххуыс у æппæт хуыздæгтæ дæр, рохуаты мæ нæ уадзы, мæ зæрдæ-хуытæ нуку ныцæмæй бацуд. Мæ дуарæй куы æрбахизы, уæд мыл хур ракæсы, — зæгъы Раисæ. — Хуыс-сæнуаты уыдтæн, дохтыртæ æмæ Нина мæн ногæй мæ къæхтыл слæууын кодтой.

Лолаты Нина фæлтæрд-джын кусæг у, йæ бæрны ис 12 фæкæсинаг адæймаджы. Алкæмæн дæр дзы ссары фæлмæн ныхас. — Сæ хæдзæрттæ сын æфснайæм, хæринаг кæнæм, дохтыры рафыст хостæ балхæнæм, сæ хъалон-тæ, фидонтæ сын бафидæм. Фæлгæ сæйрагдæр у сæмæ абадын, аныхас кæнын, газеттæ сын бакæсын. Алкæмæн дæр йæ миддунейы цы ис, уый бамбарын хъæуы. Мæхæдæг дæр сыл арфæ сахуыр ваййын, æмæ сæ тыхстæй сагъæсы ба-цæуын, кæнæ та сæ цыныл фæцин кæнын. Адæймаг цæрабонтæ цы хæдзары фæцæрд, уыцы къуымтæ йын æппæты зынаргъдæр ваййыны, æмæ хуымæ уым равдындæй æрвита йæ царды бонтæ, ууыл архайн æз дæр æмæ ме 'мбæлттæ дæр.

Æрмæст хæларзæрдæ, хистæрæн стыр аргъ чи кæны, ахæм адæймагæн у йæ бон социалон службæйы кусын. Бузныг сæ æрылбонны арфæйыг куысты тыххæй. Уæ зæрдæтæ хъармæй кæмæн хай кæнут, уыцы адæмæ хорзæх уæ алкæддæр уæд!

ГУККАТЫ Жаннæ

Раисæ АКЦИОТА æмæ ЛОЛАТЫ НИНА

сомæй сихормæ сæ рæстæг пайдæджытæ, хъæлдзæгæй арвитынæн, Ленины уынджы чи æрбынат кодта, уыцы хъарм хæдзары, — зæгъы Аллæ. — Арæх сын уым саразæм культурон æмæ хирикæфсæн мадæлттæ. Архайынц къордтæ "Хозыюшка", "Золотой возраст" æмæ æндæртæ, ваййы сын цымыдисаг концерттæ æмæ лекцитæ. Хистæр кары адæмы зæрдæмæ фæцæуы, балцы сæ куы аласæм Куыртытæ ком-мæ, Тæмисчыты моладзæн-донæм, ваййæм театры, æрдзы хъæбысы. Иумæ саразæм бæрæгбæттæ цай æмæ адджинæгтæмæ. Аф-тæмæй уыцы адæмæй алчидæр йæхи иуцæдæр

амондджындæрæй банкъары, царды ныфс сæ бацæуы. Цымæ цæмæн арфæ рауайы хатгай, æмæ рæстудæй йæ царды бонтæ чи æрвыста, уый зæрондæй иунагæй, æвæгæсæгæй баззайы? Хыгагæн, уыдонæн сæ нымæц гыццыл нæу. Уæд уæлдай æхсызгон ваййы пæдзахадæй, хионтæй аудындынад æнкъарын, хъарм ныхас фæхуысын.

Æрыдоныг сылгоймаг Раисæ Аксиота бирæ зындындæгтæ федта йæ царды, 81-аздыд сылгоймагыл нызтæ тых кæнын райдыд-тæ. Цæры иунагæй, йæ фырт æд бионтæ цæры æндæр ран. Раисæ æхсыз-

— Нырма цыбыр рæстæг кусын ацы бæрзонд бынаты, фæлгæ фидарæй мæ бон зæгъын у, нæ куыстхæм коллективы алы адæймаг дæр зæрдæргæвдæй кæй æххæст кæны йæ куыст. Бæлвырд æххуысæй уæлдай карджын адæймаджы фæхъæуы ныхасæмбал, чи йæм байхъуса, ахæм адæймаг. Уымæй хатгай арагæз ваййы адæмæн се 'нæниз-дзинад æмæ цардбæллон-дзинад. Социалон кусæг ахæм адæймагæн сæвæйы хионтæй хæстæгдæр. Цæ-мæй арфæ уа, уымæ тыр-нæм, — зæгъы центры ди-ректор.

Социалон лæггæдты центр Æрыдоны районы фæзынд 1991 азы, уæдæй нырмæ дзы кусы Аллæ Парфентæва, у директоры хæдвæг.

— Мæ куыст бирæ уарзын. Æнæмæнгхъæуæг æмæ ахадгæ у. Фæлмæн ныхас, зæрдæйæ лæггæд бирæйы аргъ сты. Нæ центры ис æвд дæлхайды. Уыдонæй фондз хайды хæдзары хъæуæг лæггæд кæнын адæмæн. Фæкæси-наг, иунагæй чи цæры, ахæмтæ районы ис 711 адæймаджы, уыдонæй 108 цæрынц хъæуы. Хицæн хайд кусты, рынчын сывæллæттæ кæм ис, уыцы бионтæмæ, ахæмтæ та нæ районы ис 140 адæймаджы. Ацæргæ æмæ, йæ æгæниз-дзинад хыгдæрд кæмæн у, ахæм адæмæн фадат ис рай-

Конкурсы хатдзæгтæ

Сбæрæг сты Хъамбердиаты Мысосты премийы лауреаттæ

Знон Республика Цæгат Ирыстон-Аланийы Сæргълæууæджы цур арæст поэт Хъамбердиаты Мысосты номыл пæдзахадон литературон премийы къамисы уыд æмбырд. Амьдта йæ къамисы сæрдар ФАДЗАЙТЫ Æхсар.

Къамисы уæнгтæ сæв-зæрстой нымæйæн къорд æртæ адæймагæй. Уы-дон уыдсты **Бигъуыла-ты Людмила, Газайты Аидæ æмæ Олисаты Альбина**. Сусæг уагæй сывæллæс кæныны

фæстæ сбæрæг сты Хъамбердиаты Мысосты номыл пæдзахадон фæ-сивæдон премийы лауре-аттæ. Уыдон сты: прозæйы — газет "Рæстдзинад"-ы сæрмагонд уацæссæг

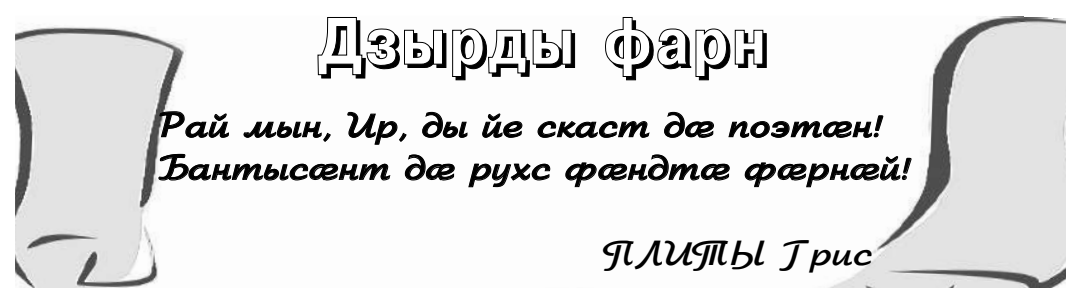

Касаты Аслæнбег йæ уацмыстæ "Нывæй-ныв-мæ"-йы тыххæй, поэзийы — Хæххон пæдзахадон аграрон университеты ахуыргæнæг **Габолаты Зауырбег** æмдзæвгæты цикл "Мæ цæстæнгас"-ы тыххæй, драматургийы та — "Россельхозбанчы" кусæг **Гаджиты Лолитæ** дыууæархайдон драмæ "На ужин пули"-йы тыххæй. Пæдзахадон премийы

лауреаттæн лæвард æр-цæудзæн дипломтæ риуылдæргæ нысантимæ æмæ фæйнæ 50 мин сомы Республикæ Цæгат Ирыстон-Аланийы Сæргълæууæджы фондæй.

Къамисы уæнгтæ мæ æркактысты премийы уагæвæрдмæ ивдзи-нæдтæ бахæссыны фарстамæ дæр.

КАСАТЫ Батрадз

Рай мын, Ир, ды йæ скæст дæ поэтæн!
Бантысæнт дæ рухс фæндтæ фæрнæй!

ЯЛИТЫ Трис

БУТАТЫ Эльзæ

Боныхъæд

Республикæйы гидрометцентр куыд хъусын кæны, афтæмæй абон, 8 июны, ранæй-рæтты уардзæн. Уæлдафы температурæ республикæйы — 23 — 28 градусы хъарм, Дзæуджыхъæуы — 23 — 25 градусы хъарм.

Боны дæргъ — 15,18

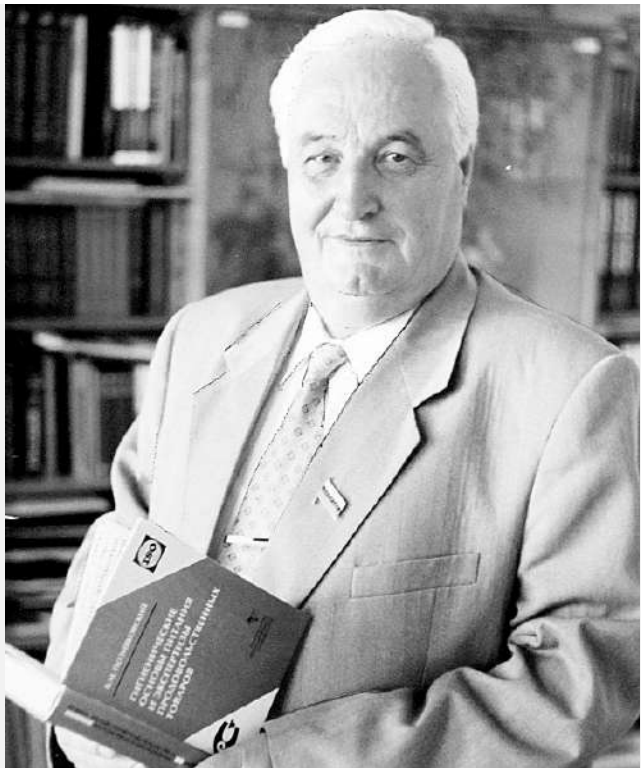
Хурыкаст — 4,18
Хурныгуылд — 19,36

Валютæйы аргъ

Доллар — 57,04 ↑
Евро — 64,25 ↑

Ирон ләджы ном — кад әмә радимә

Ирыстоны бирә ис уәздан, дзырддзәугә әмә куырыхон хистәртә. Уыцы фарны ләгтәй иу у Хәххон аграрон университеты раздәры ректор (ныртәккәйы ацы уәлдәр ахуыргәнәндонь президент), экономикон наукәты доктор, профессор, академик, Уәрәсейы Федерацийы наукәйы сгуюхт архайәг, РЦИ-Аланийы хәууон хәдзарады сгуюхт кусәг, Әшпәтдунеон әхсанәдон змәлд "Иры Стыр Ныхас"-ы раздәры сәрдар Басаты Барис.

Экономикон наукәты доктор, профессор, академик БАСАТЫ Барисыл сәххәст

80 азы

Адам Барисы зоньң әрмәст стыр ахуыргондәй нә, фәлә ма әщәг ирон уәздан ләгәй. Ахәмтәй фәзәгъың хистәрән хорз хистәртә у, кәстәрән та хорз зондамонәг, зәгъгә.

Барис нә ирон адәмән цы бирә хәртзы бащд әмә сьн абон дәр цы арфәйәг ләгәдгәтә кәны, уыдон се 'пәт нымайын куы райдаик-кам, уәд сын аразын бәхәуид стыр номхыгъд. Уымә Басайы-фьрт йә фондз ән-гуылды хуызән зоны нә республикайы экономикайы, промышленносты, хәууон хәдзарады ахджиаг фарстә. Уымә әмә нә республикайы адәмон хәдзарады әппәт кыбәзәты дәр куың йә раздәры хьомылгәни-нәгтә, әмә семә дары фидар бәстдзинәдтә.

"Иры Стыр Ныхас"-ән авд азы дәргы куыд арәхстдзин разамьнд фәләвәрдта, уый та йәхәдәг у хицән ныхасы аккаг.

Басаты Барисмә фыццаг хәтт базонгә дән ирәдтә. Уәдәй нырмә рафцд бирә рәстәг. Газет "Рәстдзинад"-ы редакцияй хәсләвәрдмә гәсгә әз хуамә әрмәг ныффыстаин Хәххон аграрон университеты тых-хәләмә йәм кастәән йә ку-сәнуаты бахизәнәй. Университеты ректоры дуармә ләуәг фәдтон иу әрыгон, бәэр-зонд, бәзәрхыгтәарәзт ләппуйы. Йә цәсгом — ән-кьард, сәгәсхуыс. Ректоры дуарыл рәхәццнмә фәхьа-вы, фәлә йә цыдәр фәуру-мы. Арф ныуулафы. Нәй, нә хәссы йә ныфс ректормә бәщәуинмә. Ербәдт мә фарсмә. Базонгә стәм хәстәгәдәр. Уый мә цымә ра-гәй дәр зыдта, уыйлау мын йә хәсәстәтә фәкокта: "Иу-уылдәр мәхи аххәстә сты, — загтә арф ныуулафгәйә ләппуй, — әнәхәән сессийы рәстәг иу фәлварән әмә зачәт дәр нә радтон. Дәмә ныр хуамә цы цәсгомәй бәщәуон ректормә? Нә, нә йә бәщәудынән..."

Уәдмә мәвм фәдзырдта Басайы-фьрт. Уәд фыццаг хәтт базонгә дән йәмә. Уый мын бәлвыррдәр фәдзырд-та сә ахуыргәнәндонь хабәрттә әмә коллективы фәэрнджын куысты тыххәй.

Ермәг райсыны фәстәг Барисән загтон, дә ку-сәнуаты цур дәм мидәмә әр-бахизынмә иу студент йә ныфс нә хәссы, зәгъгә.

Барис уайтагд уыцы студентмә йәхәммә фәдзырын кодта. Дуарәй уыцы әф-сәрмдзастәй әрбахыт, чы-сыл раздәр кәнимә базонгә дән, уыцы студент.

Басайы-фьрт ләппуйы ән-кьард цәстятәм комкоммә ныкхаст әмә йә сабыр хәл-ләссуагәй бәфарста:

— Әз, куыд ректор, афтә нә, фәлә куыд дә хистәр, уымә гәсгә ма мын, дә хор-зәхәй, әргомәй зәгъ: цә-мән фәцх куыдлай уыйбәр рәстәг? Цәуылнә радтай афоныл дә фәлварәнәтә? Цавәр фәндтә дәр ис дарддәр?

Ләппуй бамбәрста ректоры зәрдәйыуаг әмә йын әрго-мәй фәкокта йә хабәрттә: — Әз мәхи ницәмәй раст

кәнын, — загтә кәмдзәс-тыгхуызәй ләппуй, — ахос-джын, фыццаджыдәр, мәхә-дәг дән. Арвәй зәххы 'хсан мын иунәг ныййәрәг мад йәддәмә ничи ис. Уымән та — әрмәстдәр иунәг әз. Ныр кьорд азы дәргы йә сынтәгәй нал сты (ләппуй-ылдәст йә цәстәты донь раз-зылдәст). Әвәстятәй йә хуыд Мәскуымә ласын. Уым ын хуамә скодтаиккоя о-пәраци. Дә зәрдә әхсәвгәтты фәкуыстон поевды вагәттә әвдәллонгәнәгәй. Ерәм-бырд кодтон цыдәр капечы-тә әмә ма мады аластон Мәскуымә. Йә кхәхтән ын хуыртгә скодтой уәззәу операция. Фөрвәзт мәләз-тәй. Фәлә мәхичән та мә ахуыры хуыддәгтә нысуыт-тә сты... Ныр нә зоньң, цы кәнон дарддәр, уый...

Бәэрәг уыд, ләппуйы ны-хәстә тынг кәй фәцагайд-той Барисы зәрдә. Уәлдәй-дәр та — "... Мәәнән арвәй зәххы 'хсан иунәг ныййәрәг мад йәддәмә ничи... Уымән та — әрмәстдәр иунәг әз..."

Ацы ныхәстә Барисән йә зәрдә уәлдәй тынгдәр уы-мән нызмәлын кодтой, әмә

дзәрттәй әддәмә ракасын нал уагтой. Автоматты кхәр-кхәрәй әмә сармадзаны снарядты рәмыгдәй хуы-тә кхуырма кодтой. Барисыл уәд әрмәстдәр цыд әхсәз азы. Фәлә сын немьц сә хәу куыд бацахстой әмә сын цы фыдмитә кодтой, уы-дон йә зәрдыл хорз бадард-та.

Уәлдай тынгдәр та мәнә ацы цау ныххуыды кодта. Уыцы изәр сә хуг хәдзәр-мә не 'рцыд. Йә агурәг Бар-ис дәр ас ләгәу ащд йә мад Фарузимә. Сыстад уад-тымыгъ. Мит әруарыд уәраг-мә 'ввахс. Мад әмә фьрт дзәбәх дәр нал уыдтой сә развәндәг.

Фаруз әмә чысыл Барис ныххәцә сты хәуы бын-мә. Фәлә уый та цуи? Мады хуыстыл ауад кәйдәр хәэр-зын. Арф миты фәндаггәрөн Фаруз фәкомкоммә иу цәф ләгмә. Мад әмә йәм фьрт бащдысты хәстәгдәр. Цәф хәстон разынд советон тә-хәг. Бәэрәг уыд, йә хәдтә-гәм әрәнцәд әмә кәщы фашисттә кәй әрәппәрс-той, уый. Тәхәг ма йәхи раппәрста парашотәй, фә-лә йын әххәстәй кәй нә райгом, уымә гәсгә нып-пых сты йә кхәхтә. Йә цәсгом уыд тугхуәлтәгә. Кхуытә — ихы кхәрттау уа-зәл.

Ничи кәны. Мәнә та мә кхәхтыл куы сләууон, уәд сын әз фенын кәндзынән, ирон ләг чи у, уый.

Уалынмә әвәст фөгом дуар. Мидәмә хәддәг сьрдтау әрбагәлпытәг код-той немьцаг дьууә афищеры әмә цалдәр салдаты. Афи-щеры хистәр, йәмә цы тәл-дон йә зәрдыл хорз бадард-та.

Уәлдай тынгдәр та мәнә ацы цау ныххуыды кодта. Уыцы изәр сә хуг хәдзәр-мә не 'рцыд. Йә агурәг Бар-ис дәр ас ләгәу ащд йә мад Фарузимә. Сыстад уад-тымыгъ. Мит әруарыд уәраг-мә 'ввахс. Мад әмә фьрт дзәбәх дәр нал уыдтой сә развәндәг.

Фаруз әмә чысыл Барис ныххәцә сты хәуы бын-мә. Фәлә уый та цуи? Мады хуыстыл ауад кәйдәр хәэр-зын. Арф миты фәндаггәрөн Фаруз фәкомкоммә иу цәф ләгмә. Мад әмә йәм фьрт бащдысты хәстәгдәр. Цәф хәстон разынд советон тә-хәг. Бәэрәг уыд, йә хәдтә-гәм әрәнцәд әмә кәщы фашисттә кәй әрәппәрс-той, уый. Тәхәг ма йәхи раппәрста парашотәй, фә-лә йын әххәстәй кәй нә райгом, уымә гәсгә нып-пых сты йә кхәхтә. Йә цәсгом уыд тугхуәлтәгә. Кхуытә — ихы кхәрттау уа-зәл.

Фәлә әгәрон фидар хя-руйы хицау разынд хәбәтәр ирон тәхәг. Әхсәвры куыд-дәртәй сьбырыд ингәнәй. Йә фазыл фәбырыд йуацсәдәр, стәй йә ссардтой хәтәлдәйнәгтә, әмә йә уыдон фөрвәзын кодтой.

Фәстәдәр Валодя баиу нә партизантимә. Знәгты ныхмә фәхәцәд хәсты кә-ронмә хәбәтырәй. Йә амәләты онг-иу әрвәлаз дәр Валодя әрщд йә ирвә-зынгәнджытәм, Хәтәлдон-мә, Басаты хәдзәрмә, әмә-иу сын алкәдәр фә-кодта зәрдиаг арфәтә.

Бирә зындинадтә ма бәвзәрстой уыцы уәззәу

номикон наукәты докторы диссертаци. 1991 азы та йын радтой профессоры ном.

1994 азы ацы институты (ныртәккәйы агроуниверси-теты) коллектив Басаты Барисы әмхәләсәй рәвзәр-стой ректорәй, әмә уыцы бәэрнон бынаты кад әмә радимә фәкуыста 12 азы.

Барис ректорәй куы куыс-та, уәд экономикон әмә фи-нансон уәззәу уавәртә кәд стыр цәлхдүртә әвәрдтой сә университеты размә, уәддәр Басайы-фьрты арәхстджын разамьнды фәрцы коллективы кхуы әфтыд хорз әнтыстдзинәд-тә. Барис ам ректорәй кә-дәй фәкуыста, уәдәй ныр-мә дзы фәзынд ног әхсәз факультәты. Университет Уәрәсейы 59 уәлдәр ахуы-ргәнәндәтты 'хсан ахста разгә бынәттә.

Ныртәккә ацы аграрон университет Уәрәсейы Хус-сар хайы нымәд у әппәты егәуадәр аграрон универси-тетыл. Студенттән арф әмә фидар зоньндинадтә дәт-тынц, стыр фәлтәррдзинәд кәмә ис, сәлә ахуыргәндтә әмә ахуыргәнджыты егәуу кьорд.

Агроуниверситеты зынгә-дәр цауыл бынымәән ис, уый дәр, әмә Уәрәсейы Федерацийы Хәууон хәдза-рады министрды разамьнды уынаффәмә гәсгә ам кәй байгом дьууә науко-ирта-сэн институты — аграрон, экологийы әмә биотехноло-гийы. Уыцы хуыддәг цәмәй сьрәзәтәйд, уыдта та, фы-ццаджыдәр, зәрдиагәй ба-цархайдә йә раздәры рек-тор Басаты Барис.

Уәдмә мәвм фәдзырдта Басайы-фьрт. Уәд фыццаг хәтт базонгә дән йәмә. Уый мын бәлвыррдәр фәдзырд-та сә ахуыргәнәндонь хабәрттә әмә коллективы фәэрнджын куысты тыххәй.

Ермәг райсыны фәстәг Барисән загтон, дә ку-сәнуаты цур дәм мидәмә әр-бахизынмә иу студент йә ныфс нә хәссы, зәгъгә.

Барис уайтагд уыцы студентмә йәхәммә фәдзырын кодта. Дуарәй уыцы әф-сәрмдзастәй әрбахыт, чы-сыл раздәр кәнимә базонгә дән, уыцы студент.

Басайы-фьрт ләппуйы ән-кьард цәстятәм комкоммә ныкхаст әмә йә сабыр хәл-ләссуагәй бәфарста:

— Әз, куыд ректор, афтә нә, фәлә куыд дә хистәр, уымә гәсгә ма мын, дә хор-зәхәй, әргомәй зәгъ: цә-мән фәцх куыдлай уыйбәр рәстәг? Цәуылнә радтай афоныл дә фәлварәнәтә? Цавәр фәндтә дәр ис дарддәр?

Ләппуй бамбәрста ректоры зәрдәйыуаг әмә йын әрго-мәй фәкокта йә хабәрттә: — Әз мәхи ницәмәй раст

кәнын, — загтә кәмдзәс-тыгхуызәй ләппуй, — ахос-джын, фыццаджыдәр, мәхә-дәг дән. Арвәй зәххы 'хсан мын иунәг ныййәрәг мад йәддәмә ничи ис. Уымән та — әрмәстдәр иунәг әз. Ныр кьорд азы дәргы йә сынтәгәй нал сты (ләппуй-ылдәст йә цәстәты донь раз-зылдәст). Әвәстятәй йә хуыд Мәскуымә ласын. Уым ын хуамә скодтаиккоя о-пәраци. Дә зәрдә әхсәвгәтты фәкуыстон поевды вагәттә әвдәллонгәнәгәй. Ерәм-бырд кодтон цыдәр капечы-тә әмә ма мады аластон Мәскуымә. Йә кхәхтән ын хуыртгә скодтой уәззәу операция. Фөрвәзт мәләз-тәй. Фәлә мәхичән та мә ахуыры хуыддәгтә нысуыт-тә сты... Ныр нә зоньң, цы кәнон дарддәр, уый...

Бәэрәг уыд, ләппуйы ны-хәстә тынг кәй фәцагайд-той Барисы зәрдә. Уәлдәй-дәр та — "... Мәәнән арвәй зәххы 'хсан иунәг ныййәрәг мад йәддәмә ничи... Уымән та — әрмәстдәр иунәг әз..."

Ацы ныхәстә Барисән йә зәрдә уәлдәй тынгдәр уы-мән нызмәлын кодтой, әмә

дзәрттәй әддәмә ракасын нал уагтой. Автоматты кхәр-кхәрәй әмә сармадзаны снарядты рәмыгдәй хуы-тә кхуырма кодтой. Барисыл уәд әрмәстдәр цыд әхсәз азы. Фәлә сын немьц сә хәу куыд бацахстой әмә сын цы фыдмитә кодтой, уы-дон йә зәрдыл хорз бадард-та.

Уәлдай тынгдәр та мәнә ацы цау ныххуыды кодта. Уыцы изәр сә хуг хәдзәр-мә не 'рцыд. Йә агурәг Бар-ис дәр ас ләгәу ащд йә мад Фарузимә. Сыстад уад-тымыгъ. Мит әруарыд уәраг-мә 'ввахс. Мад әмә фьрт дзәбәх дәр нал уыдтой сә развәндәг.

Фаруз әмә чысыл Барис ныххәцә сты хәуы бын-мә. Фәлә уый та цуи? Мады хуыстыл ауад кәйдәр хәэр-зын. Арф миты фәндаггәрөн Фаруз фәкомкоммә иу цәф ләгмә. Мад әмә йәм фьрт бащдысты хәстәгдәр. Цәф хәстон разынд советон тә-хәг. Бәэрәг уыд, йә хәдтә-гәм әрәнцәд әмә кәщы фашисттә кәй әрәппәрс-той, уый. Тәхәг ма йәхи раппәрста парашотәй, фә-лә йын әххәстәй кәй нә райгом, уымә гәсгә нып-пых сты йә кхәхтә. Йә цәсгом уыд тугхуәлтәгә. Кхуытә — ихы кхәрттау уа-зәл.

Фаруз уйтәккә фәхәбар кодта хәуәбәстәм, әмә сы-хәгты ләгтә бәхуәрдонь әрбаластой цәф тәхәжды. Немьцы сусәгәй йә сә хәдзәры бамбәхста Фаруз.

Фәлә чысыл фәстәдәр уйтәккә сә хәдзәры фә-мидәг сты немьцаг ләг-сырдтә. Уыдон Фаруз әмә йә 'фсин Анусимә ныртхь-рәән кодтой, цәмәй цәф тә-хәгән ма радтаиккоя дон әмә хәринаг. Фәлә Фаруз әмә Ануси әхсәвры сусәгәй цәф тәхәгән бабастой йә хәдгәгәмтәг, радтой йын дон дәр.

Дыккаг бон тәхәг иучысыл йәхәммә 'рцыд. Ракаст йә цәстятәй.

— Кәцон дә, мә кьона? — фәрсы йә Ануси уыррсагау. — Дән ирон... 'Ердыой-наг... Зәнджиаты Владимир, — хьәргәгәйә иронау загтә уы.

— Мә хәдзәрыл... — сдзырдта Ануси, — ирон дә, уәдә, и?! — Ирон бәргә дән, фәлә мын ацы цьамьнар фашисттә мә базыртыл арт бафтыдтой, — мәстийә та сдзырдта уый.

Фәлә әгәрон фидар хя-руйы хицау разынд хәбәтәр ирон тәхәг. Әхсәвры куыд-дәртәй сьбырыд ингәнәй. Йә фазыл фәбырыд йуацсәдәр, стәй йә ссардтой хәтәлдәйнәгтә, әмә йә уыдон фөрвәзын кодтой.

Фәстәдәр Валодя баиу нә партизантимә. Знәгты ныхмә фәхәцәд хәсты кә-ронмә хәбәтырәй. Йә амәләты онг-иу әрвәлаз дәр Валодя әрщд йә ирвә-зынгәнджытәм, Хәтәлдон-мә, Басаты хәдзәрмә, әмә-иу сын алкәдәр фә-кодта зәрдиаг арфәтә.

Бирә зындинадтә ма бәвзәрстой уыцы уәззәу

номикон наукәты докторы диссертаци. 1991 азы та йын радтой профессоры ном.

1994 азы ацы институты (ныртәккәйы агроуниверси-теты) коллектив Басаты Барисы әмхәләсәй рәвзәр-стой ректорәй, әмә уыцы бәэрнон бынаты кад әмә радимә фәкуыста 12 азы.

Барис ректорәй куы куыс-та, уәд экономикон әмә фи-нансон уәззәу уавәртә кәд стыр цәлхдүртә әвәрдтой сә университеты размә, уәддәр Басайы-фьрты арәхстджын разамьнды фәрцы коллективы кхуы әфтыд хорз әнтыстдзинәд-тә. Барис ам ректорәй кә-дәй фәкуыста, уәдәй ныр-мә дзы фәзынд ног әхсәз факультәты. Университет Уәрәсейы 59 уәлдәр ахуы-ргәнәндәтты 'хсан ахста разгә бынәттә.

Ныртәккә ацы аграрон университет Уәрәсейы Хус-сар хайы нымәд у әппәты егәуадәр аграрон универси-тетыл. Студенттән арф әмә фидар зоньндинадтә дәт-тынц, стыр фәлтәррдзинәд кәмә ис, сәлә ахуыргәндтә әмә ахуыргәнджыты егәуу кьорд.

Агроуниверситеты зынгә-дәр цауыл бынымәән ис, уый дәр, әмә Уәрәсейы Федерацийы Хәууон хәдза-рады министрды разамьнды уынаффәмә гәсгә ам кәй байгом дьууә науко-ирта-сэн институты — аграрон, экологийы әмә биотехноло-гийы. Уыцы хуыддәг цәмәй сьрәзәтәйд, уыдта та, фы-ццаджыдәр, зәрдиагәй ба-цархайдә йә раздәры рек-тор Басаты Барис.

Басаты Барис ныртәккә университеты прези-денты бынаты кугәйә дәр кад әмә радимә әххәст кәны йә бәэрнон хәстә. Хәххон аграрон университеты ректор Темирлаты Викторимә кәэрәдзи хорз әмбаргәйә, иумә әмзонд, әм-вәндәй архайынц ууыл, цәмәй сә университеты кад әмә намьс схиза ноджы уәлдәр кхәпхәнмә.

Уәдмә мәвм фәдзырдта Басайы-фьрт. Уәд фыццаг хәтт базонгә дән йәмә. Уый мын бәлвыррдәр фәдзырд-та сә ахуыргәнәндонь хабәрттә әмә коллективы фәэрнджын куысты тыххәй.

Ермәг райсыны фәстәг Барисән загтон, дә ку-сәнуаты цур дәм мидәмә әр-бахизынмә иу студент йә ныфс нә хәссы, зәгъгә.

Барис уайтагд уыцы студентмә йәхәммә фәдзырын кодта. Дуарәй уыцы әф-сәрмдзастәй әрбахыт, чы-сыл раздәр кәнимә базонгә дән, уыцы студент.

Басайы-фьрт ләппуйы ән-кьард цәстятәм комкоммә ныкхаст әмә йә сабыр хәл-ләссуагәй бәфарста:

— Әз, куыд ректор, афтә нә, фәлә куыд дә хистәр, уымә гәсгә ма мын, дә хор-зәхәй, әргомәй зәгъ: цә-мән фәцх куыдлай уыйбәр рәстәг? Цәуылнә радтай афоныл дә фәлварәнәтә? Цавәр фәндтә дәр ис дарддәр?

Ләппуй бамбәрста ректоры зәрдәйыуаг әмә йын әрго-мәй фәкокта йә хабәрттә: — Әз мәхи ницәмәй раст

кәнын, — загтә кәмдзәс-тыгхуызәй ләппуй, — ахос-джын, фыццаджыдәр, мәхә-дәг дән. Арвәй зәххы 'хсан мын иунәг ныййәрәг мад йәддәмә ничи ис. Уымән та — әрмәстдәр иунәг әз. Ныр кьорд азы дәргы йә сынтәгәй нал сты (ләппуй-ылдәст йә цәстәты донь раз-зылдәст). Әвәстятәй йә хуыд Мәскуымә ласын. Уым ын хуамә скодтаиккоя о-пәраци. Дә зәрдә әхсәвгәтты фәкуыстон поевды вагәттә әвдәллонгәнәгәй. Ерәм-бырд кодтон цыдәр капечы-тә әмә ма мады аластон Мәскуымә. Йә кхәхтән ын хуыртгә скодтой уәззәу операция. Фөрвәзт мәләз-тәй. Фәлә мәхичән та мә ахуыры хуыддәгтә нысуыт-тә сты... Ныр нә зоньң, цы кәнон дарддәр, уый...

Бәэрәг уыд, ләппуйы ны-хәстә тынг кәй фәцагайд-той Барисы зәрдә. Уәлдәй-дәр та — "... Мәәнән арвәй зәххы 'хсан иунәг ныййәрәг мад йәддәмә ничи... Уымән та — әрмәстдәр иунәг әз..."

Ацы ныхәстә Барисән йә зәрдә уәлдәй тынгдәр уы-мән нызмәлын кодтой, әмә

дзәрттәй әддәмә ракасын нал уагтой. Автоматты кхәр-кхәрәй әмә сармадзаны снарядты рәмыгдәй хуы-тә кхуырма кодтой. Барисыл уәд әрмәстдәр цыд әхсәз азы. Фәлә сын немьц сә хәу куыд бацахстой әмә сын цы фыдмитә кодтой, уы-дон йә зәрдыл хорз бадард-та.

Уәлдай тынгдәр та мәнә ацы цау ныххуыды кодта. Уыцы изәр сә хуг хәдзәр-мә не 'рцыд. Йә агурәг Бар-ис дәр ас ләгәу ащд йә мад Фарузимә. Сыстад уад-тымыгъ. Мит әруарыд уәраг-мә 'ввахс. Мад әмә фьрт дзәбәх дәр нал уыдтой сә развәндәг.

Фаруз әмә чысыл Барис ныххәцә сты хәуы бын-мә. Фәлә уый та цуи? Мады хуыстыл ауад кәйдәр хәэр-зын. Арф миты фәндаггәрөн Фаруз фәкомкоммә иу цәф ләгмә. Мад әмә йәм фьрт бащдысты хәстәгдәр. Цәф хәстон разынд советон тә-хәг. Бәэрәг уыд, йә хәдтә-гәм әрәнцәд әмә кәщы фашисттә кәй әрәппәрс-той, уый. Тәхәг ма йәхи раппәрста парашотәй, фә-лә йын әххәстәй кәй нә райгом, уымә гәсгә нып-пых сты йә кхәхтә. Йә цәсгом уыд тугхуәлтәгә. Кхуытә — ихы кхәрттау уа-зәл.

Фаруз уйтәккә фәхәбар кодта хәуәбәстәм, әмә сы-хәгты ләгтә бәхуәрдонь әрбаластой цәф тәхәжды. Немьцы сусәгәй йә сә хәдзәры бамбәхста Фаруз.

Фәлә чысыл фәстәдәр уйтәккә сә хәдзәры фә-мидәг сты немьцаг ләг-сырдтә. Уыдон Фаруз әмә йә 'фсин Анусимә ныртхь-рәән кодтой, цәмәй цәф тә-хәгән ма радтаиккоя дон әмә хәринаг. Фәлә Фаруз әмә Ануси әхсәвры сусәгәй цәф тәхәгән бабастой йә хәдгәгәмтәг, радтой йын дон дәр.

Дыккаг бон тәхәг иучысыл йәхәммә 'рцыд. Ракаст йә цәстятәй.

— Кәцон дә, мә кьона? — фәрсы йә Ануси уыррсагау. — Дән ирон... 'Ердыой-наг... Зәнджиаты Владимир, — хьәргәгәйә иронау загтә уы.

— Мә хәдзәрыл... — сдзырдта Ануси, — ирон дә, уәдә, и?! — Ирон бәргә дән, фәлә мын ацы цьамьнар фашисттә мә базыртыл арт бафтыдтой, — мәстийә та сдзырдта уый.

Фәлә әгәрон фидар хя-руйы хицау разынд хәбәтәр ирон тәхәг. Әхсәвры куыд-дәртәй сьбырыд ингәнәй. Йә фазыл фәбырыд йуацсәдәр, стәй йә ссардтой хәтәлдәйнәгтә, әмә йә уыдон фөрвәзын кодтой.

Фәстәдәр Валодя баиу нә партизантимә. Знәгты ныхмә фәхәцәд хәсты кә-ронмә хәбәтырәй. Йә амәләты онг-иу әрвәлаз дәр Валодя әрщд йә ирвә-зынгәнджытәм, Хәтәлдон-мә, Басаты хәдзәрмә, әмә-иу сын алкәдәр фә-кодта зәрдиаг арфәтә.

Бирә зындинадтә ма бәвзәрстой уыцы уәззәу

номикон наукәты докторы диссертаци. 1991 азы та йын радтой профессоры ном.

1994 азы ацы институты (ныртәккәйы агроуниверси-теты) коллектив Басаты Барисы әмхәләсәй рәвзәр-стой ректорәй, әмә уыцы бәэрнон бынаты кад әмә радимә фәкуыста 12 азы.

Барис ректорәй куы куыс-та, уәд экономикон әмә фи-нансон уәззәу уавәртә кәд стыр цәлхдүртә әвәрдтой сә университеты размә, уәддәр Басайы-фьрты арәхстджын разамьнды фәрцы коллективы кхуы әфтыд хорз әнтыстдзинәд-тә. Барис ам ректорәй кә-дәй фәкуыста, уәдәй ныр-мә дзы фәзынд ног әхсәз факультәты. Университет Уәрәсейы 59 уәлдәр ахуы-ргәнәндәтты 'хсан ахста разгә бынәттә.

Ныртәккә ацы аграрон университет Уәрәсейы Хус-сар хайы нымәд у әппәты егәуадәр аграрон универси-тетыл. Студенттән арф әмә фидар зоньндинадтә дәт-тынц, стыр фәлтәррдзинәд кәмә ис, сәлә ахуыргәндтә әмә ахуыргәнджыты егәуу кьорд.

Агроуниверситеты зынгә-дәр цауыл бынымәән ис, уый дәр, әмә Уәрәсейы Федерацийы Хәууон хәдза-рады министрды разамьнды уынаффәмә гәсгә ам кәй байгом дьууә науко-ирта-сэн институты — аграрон, экологийы әмә биотехноло-гийы. Уыцы хуыддәг цәмәй сьрәзәтәйд, уыдта та, фы-ццаджыдәр, зәрдиагәй ба-цархайдә йә раздәры рек-тор Басаты Барис.

Басаты Барис ныртәккә университеты прези-денты бынаты кугәйә дәр кад әмә радимә әххәст кәны йә бәэрнон хәстә. Хәххон аграрон университеты ректор Темирлаты Викторимә кәэрәдзи хорз әмбаргәйә, иумә әмзонд, әм-вәндәй архайынц ууыл, цәмәй сә университеты кад әмә намьс схиза ноджы уәлдәр кхәпхәнмә.

Басаты Барисы тыххәй зәгъынц әмә йын арфәтә кәнынц:

ТЕМИРАТЫ Виктор, Хәххон аграрон университеты ректор:
— Басаты Барис ацы университеты ректорәй куы куыста, уәд йә кхуы бирә фәэрнджын хуыддәгтә саразын бафтыд. Йә бирә науко куыстыгәй йын абон дәр пайда кәнынц хәууон-хәдзарадон акционерон хәдзәрәгтә, арендон куыстыгәй сп-циалистцә экономикон фарстәтә лыг кәнынны хуыддәджы.

Барисы науко куыстыгәй спайдә кәнгәйә, нә республи-кайы фыццаг хәтт арәзт әрщдысты Зәххусуджыты хәдзәрәд-ты ассоциациятә "Хәдгәрон", "Ногир" әмә "Урсдон". Бирә хәттәты архайдта әппәтцәдсон, әппәтуәрәссон, дунеон әмә регионалон науко-практикон конференцты. У арәхстджын лектор әмә педагог. Йә бирә азы фәлтәррдзи-над әнәвгәуәй дәттты кәстәртән. Барис цы аспирантты бащәтгә кодта, уыдонәй 39 систы наукәты кандидаттә, дьууә та — доктортә.

Спортивон фидууэг

Чи у рæстдзæвиндæр тхэквондойæ?

Корейга тохты хуыз тхэквондо Олимпга хъæзтыгты программæмæ хаст æрцъд 1988 азы. Уæдæй абонмæ цы авд Олимпиадейы уыди, уыдон тхэквондойæ ерысты Ирыстонæй архайдта æрмæстдæр Дзэтиаты Арсленбег. Уый уыди 2000 азы Сиднейы.

Фæсивæды ерыстæ уыдысты æппæты хъаузондæр. Ам алы тохы дæр фæнаон уыд, рæсугъд æмæ цæсты фæныккæуылдау цырды чир архайдта, ахæм сæраон лæппутæ. Æппын-фæстаг республикæйы

Уæдæй фæстæмæ уæрæсеаг тхэквондист-тæн, Олимпга хъæзтыгты архайгæйæ, сæ кхуы бафтыд дзууæ æввист æмæ дзууæ бронзæ майданы рамбулын. Ирыстонга лæппутæ æмæ чызджитæ бирæ хæттыгты бæрзонд бынæттæ бацахстой Уæрæсейы, Европæйы æмæ ма суанг дунеон чемпионатты дæр, фæлæ цæппаг хъæзтыгтæм бахауын уæдæй абонмæ Дзэтиаты Арсленбегæй уæлдай никæмæн уал бантыст.

Чемпионтæ систы: 45 кг — Хæбæлаты Марат (тренер Николты А.), 48 кг — Кънаттаты Алан (тренер Кадаты А.), 51 кг — Геладзе Виталий (тренер Кайшаури Б.), 55 кг — Сабанты Георги (тренер Николты А.), 59 кг — Загъгойты Соосан (тренер Шоров. Р.), 63 кг — Туманян Давид (тренер Кайшаури Б.), 68 кг — Тотраты Зауыр (тренер Кайшаури Б.), 73 кг — Губырцъыты Батрадз (тренер Резников А.), 78 кг — Дзизуаты Давид (тренер Кадаты А.), +78 кг — Мансыров Санан (тренер Резников А.).

Фыццаг бынæттæ чы бацахста, уыцы чызджитæ æмæ лæппутæ ныр уыуддæр цæудзысты Уæрæсейы чемпионатмæ нæ республикæйы æмæ Цæгат Кавказы федералон зылды кад бахъæхъæннæмæ. Уымæй уæлдай ма уырæдæм балцæгтæг райсынæн гæнæн уыдзынæ, ацы ерысты 2-3-аг бынæттæ чы бацахста, уыцы спорт-сментæн. Уый тыххæй та сæ рамбулын хъæудæн Цæгат Кавказы федералон зылды чемпионаты. Уыцы ерыстæ цæудзысты 26 июны Налцъычы.

Нæ республикæйы иу-гонд командæйы сæйраг тренер Авет Оганесянц уый тыххæй загъты: "Олимпга хъæзтыгтæм тхэквондойæ бахауынæн хъæуæ къорд рейтингон ерысты гæнтъстдæгтæ архайын. Уый, кæй загътын æй хъæуы, тынг зын æвзæрæн у, фæлæ уыдонмæ цæттæ уæвын хъæуы. Мах нæ хъомылгæнинæгтæн уый æмбарын кæнæм сæ фыццаг къахцæфтагæй фæстæмæ. Ахæм фæразондзинад æмæ дæсны-дзинæд та канд ахурты нæ, фæлæ ерысты руаджы æрцæуынц. Уый тыххæй мах тырнæм, гæнæн кувд ис, афтæ арæхдæр ерысты архайынц". Ацы ныхаг æрцъд нæ республикæйы фыццаг бынат бацахсынц ерысты рæстæг.

Чызджитæ тохты фыццаг бынæттæ бацахстой: 42 кг — Черчесты Алинæ (тренер Баситы А.), 44 кг — Кæсæбиты Кристинæ (тренер Баситы А.), 46 кг — Зохъоты Аланæ (тренер Кайшаури Б.), 49 кг — Аулохты Аланæ (тренер Шоров. Р.), 52 кг — Гæубты Валерия, 55 кг — Томайты Иринеæ (тренер Шоров. Р.), 59 кг — Уаниты Аллæ (тренер Туаты Т.), 63 кг — Малхъарты Светланæ (тренер Хлоиты Т.), 68 кг — Кæркуысты Кристинæ (тренер Кайшаури Б.).

Уажаемæ граждан! Исполком Иристонского местного отделения Всероссийской политической партии "Единая Россия" ежесдневно с 14 до 17 часов проводит прием граждан по адресу: ул. Ватутина, 17, здание префектуры, 2-ой этаж, кабинет 218. Телефон приемной: 53-37-92.

БАСКАТЫ Уырызмæг

Барадон фæтк

Бæрæг кæнынц машинаеты æвгтæ

9 июны æмгъуыдмæ нæ республикæйы автоинспекцийы куджытæ æххæст кæнынц, транспортон фæрæзты аиппытæ раргом кæнынмæ арæст рейдон профилактикон мадзæлтæ, бæрæг кæнынц, сæ æвгты рæстдзинад транспорты фæрæзты æдæсдзинады тыххæй техникон уагæвæрдды домæнтæм гæсгæ кæмæн нæу, уыцы машинæтæ. Таргонд æвгтæ фæндагыл цыды æдæсдзинадыл æвзæрæрдæм ахадынц, фæндаг шофирмæ æвзæр фæзыны. Хуыддæгтæ куыд æвддсынц, афтæмæй арæх æгæр таргонд

æвгты ахосæй фыдбылыз рауайы, уæлдайдæр та — æххæсты. Цæгат Ирыстоны автоинспекци фæндагыл цыды æппæт архайджытæн фæдзæхсы сæ хæдтулгæтæ транспортон фæрæзты æдæсдзинады тыххæй техникон уагæвæрдды домæнтæм гæсгæ кæнынц. Уымæй арæстдзинад æмæ цард.

РЦИ-Аланийы Мидхуыддæгты министрæды Фæндæггтыл æдæсæй цæуыны пæддзахадон инспекци

Хæдзарон уагæй ахст

Æрæджы Цæгат Ирыстоны Сæйраг тæрхондон æрныхæс кодта гом акционерон æхсæнад "Россельхозбанчы" цæгатирстойнаг хайады директор Хъалаты Георгины ахстæй дарыны æмгъуыд 15 мæйы онг адаргъ кæнынц тыххæй УФ-ы Слестгæнæг комитеты цæгатирстойнаг управленийы слестгæнæджы курднатыл.

статьяны 2 æмæ 3 хæйттæ кæй амонынц, слестгæнæг оргæн адæймаджы ахстæй дарыны уыцы кæройнаг æмгъуыдтæй кæй спайда кодта, уый ныймайгæйæ, тæрхондон амынд курдиатæн разыйы дзуапп нæ радта, фæлæ æвдист азымы уæззаудзинад ныймайгæйæ, тæрхондон Хъалаты-фыртæн рахаста хæдзарон уагæй ахст адæймагыл æй ныймайыны уаинаффæл.

РЦИ-Аланийы Сæйраг тæрхондонны пресс-службæ

Слестгæнджытæ Хъалаты-фырты зылын кæнынц æнæзакъон архайд бахæст кæнынæн æхцæ æнæзакъонæй райсынæй; пайда райсынны нысанымæ æнæзакъон архайд æххæст кæнынæй æмæ афтæмæй куæндæттæн стыр зиан æрхæссынæй; адæймаг фыдракæнды фæрыцы кæй райста, уыцы æхцатæ закононтæй радвисыны нысанымæ ацы æхцатимæ финансон операцтæ аразынæй. Амынд фыдракæндтæ саразыны тыххæй бæстæйы Уголовон-процессуалон кодексы 109

Номыран дзуаппдæттæг редактор: Дедегаты Зæлинеæ. Номыран бæрзон: Æлборты Алисæ.

Корректортæ: Фæрниаты Мæдинæ; 1-аг фарсæн — Дзоцъиты Тæмарæ; 2-аг фарсæн — Гаглойты Наташæ; 3-аг фарсæн — Гаглойты Наташæ; 4-æм фарсæн — Айларты Эмилия.

Газет уадындæ РЦИ-Аланийы Парламент, РЦИ-Аланийы Хицаудæг, пæддзахадон кусадон "Республикон адындон газет" "Рæстдзинад"-ы редакцион Газеты регистрацион номбар (ПН № ТУ 15-00063)

Сæйраг редактор БИТАРТЫ Маринæ

Редакци, рауагъдæд æмæ типографийы адрес: 362015, РЦИ-Алани, г. Дзæуджыхъæу, Костайн проспекты, 11. Мыхуырдон цæуы акционерон æвдæндæ "Осетия-политграфсервис"-ы

Йæ ном рох нæ уыдзæн

Уарзта цард, райгуырæн зæхх...

Бирæ фыдбылызтæ архаста Фыдыбæстæйы Стыр хæст адамæн. Уæззау цæфтæ æрцыд Елхоты хъæуыл дæр. Зæхх фæйнардæм фæркгай хауди, знаджы хæдгæхджытæ хæрщыгъатау зылдысты хъæуы сармæ. Хъæубæсты царджытæ стырай, чысылæй, зарондæй, сываллонæй лыгъдысты Змейкайы хъæдмæ, æмбахстысты акъоппыты. Цыдис съл æвирхъау знантæ.

Уыцы тыхст, тæссаг рæстæг уæддæр не 'рмынаг Елхоты быдырты тракторты уындæр. Сæ царден тæссаг уæвгæйæ, быдырон "æфсан науты" размæ уæндонæй скъæрдтой æвзыгъд механизатортæ. Уыдонæй иу уыд Батнаты Хъазыбег. Разамынд лæвæрдта Елхоты тракторон бригадтæй иуæн. Йæ фармæ уæхсын-уæхск хъаузонæй куыстой Милдзыхты Габæ, Къубалты Æккæ, Абисалты Хæдзымурат, Хъуысаты Мæхæмæт æмæ иннæтæ.

Ацы фæллойы æхсыст, фыдæ-бонгæнæг колхозонтæ хæсты уæззау асты цы бирæ зындындæдтæн ныффæрæзтой, уый хуымæтæг ны-хæстæй загътын тынг зын у, фæллад нæ хатыдтой. Æдæсæвæй-бонæй куыстой быдыры. Уæдæ сæ трактортæ ныртæккæйы хуызæн ифтонгонд кæддæй уыдысты! Уайтагъд-иу атыд сты сæ мотортæ. Нæ сын уыд рухсытæ. Æрыгон лæппутæ-иу талынды тракторты рæзæй хастой фæтæгæн цырагæтæ. Елхоты фыццаг механизатортæй иу, Батнаты Хъазыбег уыцы зын рæстæг йæхи равдыста тынг хъаузонæй. Хъазыбеджы тыххæй мын йæ рæстæджы дзæнæтыбадинаг, Ленины орден хæссæг Милдзыхты Габæ цы зæрдæг ныртæккæйы фæкодта, уыдон ма абон дæр мæ зæрдæд лæууынц.

зæхмæ æмæ фистæгæй æмцыд кодта тракторимæ (иу кхуыгæй та ру-лыл хæццæд). Цæмæн рахытæ, зæгъгæ йæ куы бафарстон, уæд фæлмæн баухт: — Афтæмæй йын хæрды цæуын æнцондæр у, уæлдай уæз ын дæн... Хæсты арт цыренæй — цыренæг кодта. Иу райсом Хъазыбег нал ра-цъд быдырмæ. Авдæнæй йæ хъæ-бæстæ систа йæ кæстæр хъæбул Мураты æмæ кæсгæйæ баззад йæ хистæр лæппу Исæтæг æмæ йæ цыппар æнахъом чызджы æнкъард цæстытæм. Зæрдæ ныртæккæйыдта. Фæлæ филар разынц. Сæ мад, йæ цардæмбал Зурийæн ныффæдæхста:

Зын уæвæры дæ уалдын... гæнæн най... Хъæддæх-иу фæлæуу... Мæ бæсты дæр-иу сæ барæвдæу... Тынгдæр та, уартæ дæ хъæбысы чи ис, уый (кæстæр, Муратмæ аца-мæддæг æнгъуылдзæй). Ма тыхс, уæ-лæхæзымæ уæм зындындæн... Хъазыбегæн йæ хæстон фæндаг райдыдта Рознайæ. Каст фæцис сержантты скъола. Команды кодта рæстдзæвныты къордæн. Æрмæст йæхæддæг æнæгæтæй мæрдтæм бар-вæстæ æвдæстæ. Батийæй-фырты бирæ уарзтой йæ хæстон æмбæлт-тæ. Архайдтой уый хуызæн хæба-тыр уæвыныл. Фæлæ хæст хæст у. Фыдгулы нæмыг ахыст Хъазыбеджы æхсидгæ зæрдæйы. Ирыстоны уын-дымæ цы цæхæркъалгæ цæстытæ бæллыдысты, уыдон æнцæмæ сæх-гæдтой æвæст. Фæмард горæт Харьковы бынмæ. Уырдыгæй коман-диртæ Хъазыбегæн сæрыстойнæй йæ гæххæттытæ йæ хæстон хæриу-джытæмæ. Зурийы рустыл сæудæ-тау фæмæхæстыты сурдзæ цæссыг-тæ. Нал æмæ сын нал уыд уромæн. Фæлæ йæхи ныффидар кодта æмæ сабитæн нæ скъæр кодта сæ фыды зынаг хабар. Ныфсытæ сын æвæрд-та: "Тагъд уæ бабайы арæм хъæ-уы, зындындæн уæм уæлæхæзымæ..."

Зын уæвæры дæ уалдын... гæнæн най... Хъæддæх-иу фæлæуу... Мæ бæсты дæр-иу сæ барæвдæу... Тынгдæр та, уартæ дæ хъæбысы чи ис, уый (кæстæр, Муратмæ аца-мæддæг æнгъуылдзæй). Ма тыхс, уæ-лæхæзымæ уæм зындындæн... Хъазыбегæн йæ хæстон фæндаг райдыдта Рознайæ. Каст фæцис сержантты скъола. Команды кодта рæстдзæвныты къордæн. Æрмæст йæхæддæг æнæгæтæй мæрдтæм бар-вæстæ æвдæстæ. Батийæй-фырты бирæ уарзтой йæ хæстон æмбæлт-тæ. Архайдтой уый хуызæн хæба-тыр уæвыныл. Фæлæ хæст хæст у. Фыдгулы нæмыг ахыст Хъазыбеджы æхсидгæ зæрдæйы. Ирыстоны уын-дымæ цы цæхæркъалгæ цæстытæ бæллыдысты, уыдон æнцæмæ сæх-гæдтой æвæст. Фæмард горæт Харьковы бынмæ. Уырдыгæй коман-диртæ Хъазыбегæн сæрыстойнæй йæ гæххæттытæ йæ хæстон хæриу-джытæмæ. Зурийы рустыл сæудæ-тау фæмæхæстыты сурдзæ цæссыг-тæ. Нал æмæ сын нал уыд уромæн. Фæлæ йæхи ныффидар кодта æмæ сабитæн нæ скъæр кодта сæ фыды зынаг хабар. Ныфсытæ сын æвæрд-та: "Тагъд уæ бабайы арæм хъæ-уы, зындындæн уæм уæлæхæзымæ..."

РЕКЛАМÆ, ХЪУСЫНГÆНИНÆГТÆ

Исполком Иристонского местного отделения Всероссийской политической партии "Единая Россия" ежесдневно с 14 до 17 часов проводит прием граждан по адресу: ул. Ватутина, 17, здание префектуры, 2-ой этаж, кабинет 218. Телефон приемной: 53-37-92.

Продаются пчелосемья на высадку (дадановские). Недорого. Тел.: 74-25-90; 8-928-496-25-51.

ПРОДАЕТСЯ зем. уч. 6 сот. в с-доводческом товариществе "Магнит", имеется свет, канализация. Тел.: 8-918-827-45-19.

Дам деньги под проценты. Залог — недвижность. Возможно частичное погашение основного долга. Без залога на беспоконить! Тел.: 8-918-829-66-40; 99-66-40.

ПРОДАЕМ лучшее органическое удобрение — конский перегной. (Высокая подкормка растений в любое время года) Тел.: 8-928-856-90-89; 8-928-487-85-51 (Руслан).

ПРОДАЮ дачу 40 кв. м. с приватиз. зем. уч. 5 сот. в с/т "Локомотив" в (р-он пивзавода "Дарья"). Цена — 1,5 млн. руб. Тел.: 8-988-831-98-22 (Нина).

Бальзамирование тел умерших. Быстрый выезд по городу и республике. Похоронные принадлежности. Перевозка тел. Тел.: 56-63-85; 8-918-822-81-80. Работаем круглосуточно.

Выполняем все виды работ на кладбище. Тел.: 8-961-821-07-65 (Алан); 8-962-743-81-50 (Аслан).

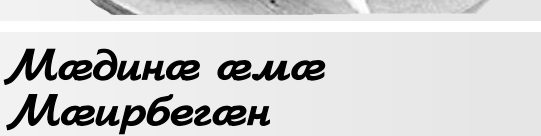
Аррæтæ

Басаты Бæстауы фырт Бæрисæн йæ 80 азы юбилейы фæдыл

Абон нæ буц, куырыхон хистæр Басаты Бæрисæн у йæ райгуырæн бон. Уый фæдыл ын зæрдæгæ арфæтæ кæнынц 3-æм училищейы куджытæ æмæ сæ сæргълæууæг Сидхæты Георги.

Бæрис! Дунедарæг Стыр Хуыцаудæй дым курæм гæнæнзидинад, дæ бинонты, дæ кæстæрты дзæбæхдзинад æмæ бирæ азты цæрæнбон. Нæ Ирыстоны фæрнджын æмæ кæдджын хистæрыл нымæд дæ æмæ дæ, мах сæрыстыр стæм кæддæриддæр.

Амондджынгæй фæцæр, дæ уарзон æмæ зынарг адæмы фарнæй хайджын у! Махæн, æнæхъæн Ирыстонæн дæ фæзминаг æмæ уарзон хистæр, уæздан, бæрзон æмæ зæрдæхæлар адæймаг! Æнусы бонтæм нын фæцæр Уастырджынгæй фæдзæхæстæй!

Мулдарты Мæдинæ æмæ Кокойты Мæирбегæн

Абон нæ зынарг сиахс Кокойты Умары фырт Мæирбегæн у йæ райгуырæн бон. Зæрдæгæ арфæтæ йын кæнынц йæ хъæбул Дианæ, йæ бинтойнаг Мæдинæ, мад Инесæ, йæ хотæ Аринæ, Маринæ æмæ йæ фæсмырæ Марат.

Дæ фыццаг бонæй фæстæмæ, Кокойты-фырт, нымæд дæ хуыздæр сиахсыл. Нæ ный-йæрæг мад Джиголаты Надя дæуæй у тынг буз-нынг, бахуыздæр сахат æдзур æрбалæууыс нæ фармæ.

Дæхæдæг дæ цардвæндаджы бирæ зынтæ федтай. Куыстуарзгæ дæ кæмфæндæй дæ бинонтæн амал кæнынс. Уæзæгуарзон бинонтæ стут. Уæ цæхх-кæбæргæ адæммæ дих кæн-нут. Дæ ныйарджытæй рæсугъд фарн рахастай, нæ ныууагътай æдзæргæгæй дæ фыдæлты кæс. Лæггадгæнæг дæ хистæртæн, зиугæм цæугæ, адæм дæ сты тынг бузнынг, тæхуды фæкæнынц, ды кæй сиахс дæ, ды кæй хæдзармæ бацæуыс æмгæрттимæ.

Мæирбег, бузнынг дын! Тагъд уыдзæн дæ бинтойнаг Мæдинæйы райгуырæн бон дæр, стæй та уæ Дзу-ары бон — Дауджытæ. Йæ Хорзæх уæд уæ бинонты! Цардæфсæст у!

Цы дойнаг дур фæлгæгз кæны дæ цæвæг, Цы зарæг хуысы Чъетарæй дæуæмæ, Фыццагкъаласæн куы ныццагъды дзæнгæргæг, Фæкæнæм уæд дæ фенинмæ бæлгæ.

МУЛДАРТЫ Мурат

Осетон мыхуыр 1.88 мыхуырон сыфы. Газет цæуы кхуыры фондз хатты. Индекс 53901. Тираж 6183. Заказ № 651. Мыхуырма хуымаг фыст æрдауа — 18.00. Мыхуырмаг фыст æрцъд — 18.00. Email: rastdzinad@mail.ru Сайт: www.rastdzinad.pf

Газета выходит 5 раз в неделю "Рæстдзинад" (ТРАДИЦИЯ) Учредители: Парламент РСО-А, Правительство РСО-А, ГБУ "Радиация республиканской народной газеты "Рæстдзинад". Газета зарегистрирована в Управлении Федеральной службы по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций по РСО-А в мае 2012 г. (ПН № ТУ 15-00063)